

Mál nr. 272/2025

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Heimilistrygging, slysstryggingarliður.

Slysaflugtakið í vátryggingarétti. Utanaðkomandi atburður. Sönnun.

Gögn.

1. Málskot móttakið 7. ágúst 2025, ásamt fylgiskjöllum.
2. Athugasemdir V, dags. 21. ágúst 2025, ásamt fylgiskjali.

Málsatvik.

Í málskoti er á því byggt að M hafi orðið fyrir slysi 23. maí 2024 er hann féll af rafmagnsreiðhjólí. Er atvikum þannig lýst í málskoti: „Síðan ætlaði [M] að fara á hjólið og stóð í vinstri fót og lyfti hægri fætinum yfir hjólið og niður á fótstigið hægra megin, en þá rann vinstri fóturinn til og [M] féll á vinstri hliðina og fékk hjólið yfir sig.“ M byggir á því að V hafi ekki tekist að sanna að M hafi fallið vegna svima eða veikleika innan líkama hans, en um það hafi V sönnunarbyrði. M hafi hins vegar brotnað á mjöðm við það að fá utanaðkomandi högg á mjöðmina. Þá byggir M á því að það að hann féll á vinstri hlið á gangstéttina hafi falið í sér utanaðkomandi atburð enda hafi höggið sem hann fékk á líkamann ekki komið innan frá. Vísar M til þeirra sjónarmiða sem fram komi í Hrd. í máli nr. 289/2010 þessu til frekari stuðnings. Þá hafi verið um að ræða fávík frá því sem vænta mátti, sbr. Hrd. í máli nr. 412/2011. M byggir einnig á því að skilgreining á hugtakinu slys í skilmálum V sé óljós og á því þurfi V að bera hallann, sbr. andskýringarreglu.

Í athugasemdum V, dags. 14. október 2025, er því hafnað að M eigi bótarétt úr slysstryggingalið heimilistryggingarinnar, þar sem ekki sé uppfyllt skilgreining á slysi samkvæmt vátryggingarskilmálum. Með hugtakinu „slys“ sé í skilmálunum átt við skyndilegan utanaðkomandi atburð, sem veldur meiðslum á líkama vátryggðs og gerist sannanlega án vilja hans. Skilyrðið um „utanaðkomandi atburð“ feli í sér að eitthvað verði að gerast utan við líkama vátryggðs sem valdi meiðslum. Orsök slyssins verði að eiga uppruna sinn að rekja til hluta, atvika, áhrifa, ákomu eða atburða sem standa utan við líkama vátryggðs sjálfs, sbr. t.d. Lrd. í máli nr. 403/2023. Til að atburður teljist skyndilegur og utanaðkomandi í skilningi ákvæðisins verði almennt að koma upp frávík frá eðlilegri atburðarás þar sem eitthvað verði að gerast og hafa áhrif á einstakling utan frá. Ef meiðsli verða við álag eða ofreynslu án slíks utanaðkomandi atburðar, sé það almennt ekki talið slys í skilningi vátryggingarskilmálanna, sbr. úrskurðarnefnd í vátryggingamálum mál nr. 245/2022. V telur að í tilviki M liggi fyrir að hann hafi svimað þegar hann var að taka af stað á rafreiðhjólí og að hann hafi þjáðst af svimaköstum í langan tíma fyrir atvikið. Í bráðamóttökuskrá, dags. 23. maí 2024, komi einnig fram að M hafi fengið heilablóðfall fyrir 7 árum og hafi verið að glíma við svima síðan þá. Atvikið verði því rakið til innra ástands M, þ.e. svimakasts, en ekki til skyndilegs utanaðkomandi atburðar. Dómaframkvæmd og úrskurðir hafi ítrekað staðfest að fall eða meiðsli sem verða vegna svimakasts, sjúkdóms eða annars slíks innra ástands í líkama þess sem fellur, teljist ekki til slyss í skilningi vátryggingarskilmála. Sem dæmi þessa nefnir V dóm Héraðsdóms Reykjavíkur nr. E-4922/2013 þar sem fall vegna heilaæxlis var ekki talið slys, og úrskurði úrskurðarnefndar í vátryggingamálum í málum nr. 23/2017, 114/2020, 234/2021, 30/2021 og 349/2023, þar sem áföll vegna aðsvifa eða yfirliðs voru ekki talin utanaðkomandi atburðir. Sönnunarbyrðin fyrir því að slys hafi orðið vegna skyndilegs utanaðkomandi atburðar hvíli á M. Hann hafi ekki uppfyllt þá sönnunarbyrði. Hvorki upphafleg lýsing á atvikum né hinar nýju upplýsingar sýni fram á að um skyndilegan utanaðkomandi atburð hafi verið að ræða.

Álit.

Ágreiningur þessa máls lýtur að því hvort sannað sé að M hafi orðið fyrir slysi 23. maí 2024, þannig að bótaskylda stofnist úr slysstryggingalið tryggingar hjá V. Í þeim skilmálum sem gilda um trygginguna kemur fram að með orðinu slys sé átt við „skyndilegan utanaðkomandi atburð, sem veldur meiðslum á líkama þess, sem tryggður er og gerist án vilja hans.“

Eins og að framan greinir byggir V á því að M hafi ekki tekist að sanna að tjón hans verði rakið skyndilegs utanaðkomandi atburðar í framangreindri merkingu heldur verði líkamstjónið rakið til innra ástands M, þ.e. svimakasts. Í innlagnarskrá frá Landspítala á slysdegi er m.a. eftirfarandi skráð um málsatvik: „67 ára hraustur karlmaður msu svima vegna occipital infarct sem fellur af rafhjóli á minna en 5 km hraða og hlýtur tilfært vinstri femoral collum brot. Er að taka af stað á hjólinu þegar fær skyndilegt svimakast og fellir á vinstri hlið. Svimi verið vandamál til margra ára eftir stroke/TIA árið 2016...“ Síðar, þ.e í samantekt, segir svo: „67 ára karlmaður msu svima dettur af hjóli á < 5 km ferð vegna svimakasts...“ Nefndin telur með vísan í framangreint að þegar horft er til þess sem fram kemur um tjónsatburðinn í þessum frumgögnum málsins þá hafi M ekki tekist að sýna fram á að tjón hans verði rakið til slyss í skilningi tryggingarinnar heldur bendi gögnin til þess að líkamstjónið verði rakið til innra ástands M, þ.e. svimakasts. Það er því niðurstaða nefndarinnar að M eigi ekki bótarétt úr slysatryggingalið heimilistryggingar hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr slystryggingarlið heimilistryggingar hjá V.

Reykjavík, 17. febrúar 2026.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir